

АҚПАРАТТАР АҒЫНЫ

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ІХ ТҮРКОЛОГИЯ
КОНГРЕСІ ТҮРКІСТАНДА ӨТТІ

Түркі жұртының басын қосқан дәстүрлі 2 жылда бір рет өтетін IX Түркология Конгресі қасиетті Түркістан қаласында өтті. Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті Түркология ғылыми зерттеу институты ұйымдастырған «Түркі мәдениеті мен өркениетінің сабақтастығы» деп аталатын Конгресс жұмысы археология, тарих, философия, тіл білімі, әдебиет, өнер, музыкатану, фольклортану және этнография ғылыми бағыттарына арналды. Онлайн және офлайн форматта ұйымдастырылған Конгрестің салтанатты ашылуында Түркология ғылыми-зерттеу институтының директоры, Бүлент Байрам, Ахмет Ясауи университетінің ректор өкілі Женгиз Томар, Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің ректоры Жанар Темирбекова, Анадолы университетінің ректоры Фуат Эрдал, Гази университетінің ректоры Муса Йылдыз, Стамбұл университетінің ректоры Махмут Ақ, Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті Өкілетті Кеңесінің Төрағасы Мухиттин Шимшек құттықтау сөз сөйлеп, ғалымдарға сәттілік тіледі.

Жиын барысында Түркология Конгресіне қатысуға мыңға жуық өтінім түскені белгілі болды. Бұл көрініс түркі халықтарының түркологияға деген құрметінен болса керек. Үш күнге жалғасқан IX Түркология Конгресінде ғалымдар Түркология саласына қатысты археологиялық зерттеулер; Түркі мемлекеттеріндегі археологиялық зерттеулер; Исламнан бұрынғы және исламнан соңғы түркі халықтарының тарихы; Ұлы дала тарихындағы Ұлы Жібек жолының орны; Жаңару кезеңіндегі ұлттық негізді қалыптастыру және тарихи сананың дамуы; Түркі философиясына қатысты жазбалар; Түркі мемлекеттеріндегі философияның оқытылуы және мәселелері; Тіл білімі ғылымы; Түркі тілдерінің жазбаша және ауызша тілдік материалдары; Әліпби және ортақ әліпби мәселелері; Исмаил Гаспыралыдан кейінгі түркі халықтарының ортақ тіл мәселесі; Түркі тілдерін зерттеу және үйрету мәселелері; Түркі әдебиетінің көне ескерткіштері; Қазіргі түркі халықтарының әдебиеті; Түркі халықтарының ортақ әдебиеті дәстүрін қайта жаңғырту мүмкін бе?; Фольклортану және этнография ғылымы; Түркі халықтарының түп-тұқияны; Ауыз әдебиетінің үлгілері, наным-сенімдер және салт-дәстүрлер; Археологиялық ескерткіштер және түркі халықтарының көркем өнері; Түркі көркем өнерінің әлем өркениетіндегі орны; Қыл қобыздан танбурға және электрогитараға дейін: түркі халықтары музыкасының өткені мен болашағы; Түркі халықтарының музыкатану ғылымы: жинақтау және орындаудағы болашақ жоспарлар жөнінде мәселелер көтерді.

Конгреске қазақстандық ғалымдардан өзге Түркия, Өзбекстан, Әзербайжан, Қырғызстан, Ресей ғалымдары қатысып, жүзден аса баяндама тыңдалды. Түркі жұртының басын қосқан Түркология Конгресі түркі халықтарының арасында маңызы бар ойлар мен істердің жүзеге асуына себеп болары сөзсіз.

Роза ЖҰМАБАЙҚЫЗЫ,

Түркология ғылыми зерттеу институтының ғылыми қызметкері

УНИВЕРСИТЕТІМІЗДЕ

Түркия Республикасы Гази университетінің ректоры, профессор Мұса Йылдыз Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетіне келді. Университеттің I вице-президенті, Өкілетті Кеңес Төрағасы қызметтерін атқарған құрметті қонақ Мұса Йылдыз оқу орнымыздың Ректор Өкілі, профессор Женгиз Томармен кездесіп, екіжақты ынтымақтастық келісіміне қол қойды. Мәртебелі мейман университет басшысы Жанар Темирбековамен жүздесіп, ректордың қызметіне құтты болсын айтып, табыс тіледі.

***

Университет ректоры Жанар Амангелдіқызы белсенді студенттермен кездесіп, өтініштері мен сұрақтарын тыңдап, жауап берді. Кездесуге Жастар саясаты департаменті директорының міндетін атқарушы Дәркембай Аружан, Жастар орталығының басшысы Исмаилов Арман және белсенді студенттер қатысты. «Студенттер – университеттің негізгі тірегі. Сондықтан сіздерге сапалы білім беру, жақсы жағдай жасау, өтініштеріңізді тыңдау, қызықты студенттік өмір сыйлау – басты міндетіміз. Біз жастардың пікірін ескереміз», – деді Жанар Амангелдіқызы. Өз кезегінде, студенттер университет өміріне, жатақхана және өзге де мәселер бойынша ұсыныстары мен өтініштерін айтты. Жанар Амангелдіқызы университет басшылығы жастарды қолдауға әрдайым дайын екенін атап өтті.

***

«Түркістан Аруы – 2021» байқауының жеңімпазы, студентіміз Сұлтанбибі Шахапованы марапаттау рәсімі өтті.

Университетіміздің Спорт және өнер факультеті «Сән өнері» мамандығының 3 курс студенті Сұлтанбибі Шахапова қазан айының басында өткен «Түркістан Аруы – 2021» байқауында үздік деп танылған еді. Бүгін сұлулық конкурсының жеңімпазын салтанатты түрде марапаттады.

Шарада сөз алған Түркістан облысы әкімінің орынбасары Сәкен Қалқаманов, университетіміздің вице-ректоры Асқар Тұрғанбаев Сұлтанбибіні жеңісімен құттықтап, «Қазақстан Аруы» ұлттық конкурсында сәтті өнер көрсетуіне тілектестік білдірді.

Марапаттау рәсімінде Сұлтанбибі Шахаповаға жеңімпаз Тәжі мен бағалы сыйлықтар табыс етілді. Вице-ректор Асқар Әбдуалиұлы облыста топ жарған ару студентімізге университет атынан қаржылай сыйлықтың сертификатын тарту етті.

Айта кетейік, пандемия жағдайына байланысты «Түркістан Аруы» байқауы биыл алғаш рет онлайн форматта өтті. Конкурста 10 ару бақ сынап, шәкіртіміз Сұлтанбибі Шахапова жеңімпаз атанған еді. Енді аруымыз «Қазақстан Аруы» ұлттық конкурсына қатысады.

***

Университетімізде рухани һәм ғылыми байланыстарды арттыру мақсатында Түркология ғылыми-зерттеу институты мен Филология факультеті Түрік тілі кафедрасының бірлесуімен ғылыми конференция ұйымдастырды. Конференцияда Түркия Республикасы Еге университетінің ғалымы, профессор Метин Экижи «Қорқыт ата жырларындағы құндылықтар» атты арнайы баяндама жасады.

Түркі тілдес халықтардың әдебиетінде Қорқыт бірінде абыз қарт, жыршы-жырау, кейбірінде аңыз-әпсана кейіпкері немесе музыканың атасы, мәңгілік өмір іздеген жиһанкез кейпінде аталады. Қорқыт – ұлы даланың ежелгі тарихында теңдессіз тұлға ретінде көне түркі халықтарының санасында өшпестей із қалдырды, есімі ерекше ардақталып, мифтік кейіпкер дәрежесіне дейін көтерілді. Әуел бастағы болмысынан, ұлы даланың қасиетті рухынан, түбірінен ажырамағаны жайлы сырлы сұхбатқа жалғасқан конференция соңы ғылыми пікірлерге ұласты.

Түркология ғылыми-зерттеу институтының директоры, профессор Бүлент Байрам түркиялық ғалым Метин Экижиға Университеттің, Түркология институтының тынысымен таныстырып, ғалымға ұжым атынан Алғыс хат тапсырып, ризашылығын білдірді.

Түркология ғылыми-зерттеу институты